

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Præmittitur quod apud omnes est certum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

ARTICVLVS PRIMVS.

Quot, & que ponendæ sint dotes in anima beata, & an illæ sint habitus vel operationes?

§. I.

Premittitur quod apud omnes est certum.

1. **S**UPPONIMVS tanquam certum & indubitatum apud Theologos, in beatis dotes debere admitti. Dos enim à Iurisperitis accipitur pro dono quò sponsa dotatur, quando in domum sponsi solemniter traducitur, tum in solatium matrimonij, ejusque sustentationem, tum in ornatum ipsius sponsæ, ut dicitur lege *dotis ff. de jure dotium*: unde cum in beatitudine sit conjunctio perpetua inter animam & Deum, & veluti spirituale quoddam connubium, rectè à Theologis assignantur dotes, quasi ornamenta quædam sponsæ, aliæ quidem ex parte animæ, de quibus in præsentia agimus; & aliæ ex parte corporis, de quibus articulo sequenti.
2. Dices primò: Dos secundum jura non consuevit dari à patre sponsi, vel ab ipso sponso, sed à patre sponsæ: Atqui omnia dona beatitudinis dantur beatis à patre sponsi, scilicet Christi, secundum illud Iacobi 1. *Omne datum optimum, & omne donum perfectum, de sursum est descendens à Patre luminum*: Ergo dona beatitudinis non possunt appellari dotes, per similitudinem ad matrimonium carnale.
3. Respondeo primò, quod licèt regulariter sponsa dotetur à patre suo, tamen aliquando dotatur à patre sponsi, aut ab ipso sponso, vel in pœnam, ut si ipse seduxit virginem & corruptit, ut dicitur Exodi 22. vel propter inæqualitatem conditionis, ut si puella sit longè nobilior, aut junior; vel denique ex nimio affectu & amore ad sponsam, cujus paupertatem aut desolationem vult dote recreare: unde Genes. 34. Sichem ob ardentem amorem erga Dinam dixit Iacob & filiis ejus: *Augete dotem, & postulate munera*. Et propter hanc ultimam rationem, in beatitudine dos tribuitur animæ beate ab ipso sponso, siue à Christo, ob nimiam scilicet charitatem quæ eam diligit.
4. Secundò responderi potest cum D. Thoma in supplemento quæst. 95. art. 1. ad 2. concessa Majori, negando Minorem: nam *Pater sponsi, scilicet Christi, est Persona sola Patris; Pater autem sponsæ est tota Trinitas: effectus autem in creaturis ad totam pertinent Trinitatem. Unde hujusmodi dotes in spirituali matrimonio, propriè loquendo, magis dantur à patre sponsæ, quam à patre sponsi.*
5. Dices secundò: Dos assignatur sponsæ, & traditur sponso, ad sustinenda onera matrimonij: Atqui in matrimonio spirituali animæ ad Deum, quod incipit in via per fidem & charitatem, & consummatur in patria per clarum Dei visionem, nulla sunt onera, sed potiùs summa jucunditas & delectatio: Ergo in eo dos assignari non debet.
6. Respondet D. Thomas loco citato in solutione ad 3. quod *dotibus per se conuenit illud quod per dotes efficitur, scilicet solatium matri-*

monij, sed per accidens illud quod per eas remouatur, scilicet onus matrimonij quod per eas leuatur; sicut gratia per se competit facere iustum, sed per accidens, quòd de impio faciat iustum. Quamvis ergo in matrimonio spirituali non sint aliqua onera, est tamen ibi summa jucunditas; & ad hanc perficiendam dotes sponsæ conferuntur, ut scilicet delectabiliter per eas sponso jungatur.

Adde quòd, dos non assignatur solum ad sustinenda onera matrimonij, sed etiam ad decentiam & ornatum sponsæ, ut sic decentiùs jungatur sponso: unde alia est dos naturalis, quæ ipsis fœminis à natura tribuitur, scilicet virginitas & pudor; alia civilis, quæ consistit in bonis fortunæ & diuitiis: ut ergo anima beata exornetur & decoretur, ac decentiùs cœlesti Sponso jungatur, debent illi assignari & conferri dotes, quando in domum Sponsi solemniter traducitur, & in cœlestem patriam introducitur. Quæritur igitur, quot & quæ sint hujusmodi dotes, & an illæ sint habitus vel operationes?

§. II.

Vtraque difficultas, duplici conclusione resoluitur.

DICO primò: Tres tantum sunt dotes animæ beate, scilicet visio, comprehensio, seu tentio, & delectatio. Ita D. Thomas 1. p. qu. 12. art. 7. ad 1. & in supplemento qu. 95. citata, art. 3. & alij Theologi communiter.

Probatur conclusio ratione fundamentali. De ratione dotis tria sunt: primum est, ut solum in patria conueniat: nam dos datur ratione matrimonij consummati & indissolubilis; matrimonium autem spirituale Dei cum anima, quod hic inchoatur per fidem & charitatem, solum consummatur & redditur indissolubile in patria; adeòque solum in patria dotes sunt admittendæ. Secundum est, quòd ad solum Sponsum dos terminetur & referatur: matrimonium enim facit ut sponsa fiat unus spiritus cum Sponso cœlesti; atque adeò sola illa perfectio quæ cum Sponso coniungit, nomen dotis meretur. Tertium est, quòd eadem dos respondeat solis virtutibus Theologicis: quia enim per illas solum contrahuntur sponsalia in hac vita, juxta illud Osee 2. *Sponsabo te mihi in fide*, ideò dotes matrimonium ornantes illis solum debent correspondere. Atqui (subsumo) solum tribus prædictis, visioni scilicet, comprehensioni, & delectationi, tria enumerata conueniunt: Ergo tres tantum sunt dotes animæ beate &c. Minor subsumpta probatur: & in primis, quòd tres enumerata conditiones, tribus prædictis conueniant, patet: nam illa tria conueniunt animæ solum in patria; eam intimè cum cœlesti Sponso coniungunt; & fidei, ratione claritatis correspondet visio, illiusque imperfectionem & obscuritatem excludit; comprehensio autem correspondet spei, nam per illam tenemus Deum, ad quem currebamus per spem, unde illius imperfectionem tollit; denique delectatio charitatis correspondet, illiusque imperfectionem remouet, quatenus objectum, quod absens per charitatem amabatur in via, sit præsens per gaudium & delectationem in patria: Ergo &c.

Quòd autem nulli alteri perfectioni hæc tria competere possint, videtur etiam manifestum: nam gratia, charitas, virtutes morales, dona